

Damir Karpljuk

Štiri desetletja kasneje - kaj lahko storim za borilne športe?!

Borba v takšni ali drugačni obliki zajema večino živih bitij na Zemlji in človek ni izjema. Verjetno so se oblike bojevanja in spopadov z nasprotnikom pojavile že v samem začetku človeške evolucije in se s časom izpopolnjevale – bodisi z uporabo telesa kot »orožja« bodisi z različnimi pripomočki, osebnim orožjem in z vse bolj dodelano in uničujočo militarno tehnologijo.

V tem prispevku si bom dovolil ostati zgolj na »bojevanju« brez orožja, le z uporabo telesa kot sredstva za spopad z »nasprotnikom«. V te uvodne misli bi rad na kratko povzel, kdaj se je pri meni spremenil, bolje rečeno odprl pogled na poljano borilnih veščin kot na dejavnost, ki presega okvire neartikuliranih udarcev, brc, prijemov ...

Bil sem še najstnik, ko je v naše mesto priromal film iz daljnega vzhoda z naslovom »Karate – jekleni fant«. Spominjam se, kako smo hodili na kar nekaj predvajanj tega filma in se navdušeni in v zanosu čudili, kako lahko droben fantič z izjemno, nam povsem novo in neznano obliko borbe, premaguje ne le enega, ampak več mnogo večjih in močnejših nasprotnikov. In kar je bilo ob vsej tej njegovi, za oko lepi predstavi udarcev, skokov, požrtvovalnosti pomembno, je bila njegova plemenitost in lik pravičneža, ki ga je ustvaril avtor zgodbe z namenom, da dobro premaga zlo. Za njim – za »jeklenim fantom« – je prišel Bruce Lee in postal legenda, prav tako pa tudi moja pot v svet borilnih veščin in kasneje borilnega, tekmovalnega športa. Naj ob teh mislih še omenim prvega mojstra karateja v našem prostoru – Staneta Iskro. Tedaj sem imel občutek, da so me vsepovsod spremljali plakati, kjer je Stane Iskra (črni pas, 1. DAN) vabil na učne ure karateja. Ti dejavniki so botrovali temu, da sem se še v davnih sedemdesetih letih prejšnjega stoletja na prvi šolski dan srednje šole odpravil po Ljubljani poiskat Karate klub, šele potem pa sem odšel v šolo. Saj se nekateri še spominjate mojih prvih trenerjev – Janija Šuštaršiča in Mirana Lipaja? Kasneje sem »pot« nadaljeval pri Franetu Kendi.

Motivi, zakaj se nekdo začne ukvarjati z borilnimi veščinami, so različni. Verjamem, da ima vsakdo prav poseben razlog. Če je bilo pred štiridesetimi leti čudno, da otrok hodi k učnim uram neke »vzhodnjaške« borilne veščine, danes mnogi starši, ne le, da otroke vpisujejo v različne judo ali karate vrtce, v Kempo Arnis in še marsikam drugam, tudi sami začnejo aktivno trenirati v teh klubih. Na ta način, poleg tega, da naredijo veliko koristi za sebe, da jih njihovi otroci gledajo z drugimi očmi, razbijajo različne predsodke in v marsičem zgrešene poglede o brutalnosti borilnih športov, o njihovi zgolj nasilni vsebini, o spodbujanju agresivnosti in podobno. Večina otrok, kasneje mladostnikov in danes odraslih, ki so prehodili (in še hodijo v tem zanimivem svetu borilnih veščin in športov), so razen redkih izjem odgovorni in ustvarjalni predstavniki v družbenem življenju.

V pričujoči prilogi so zajeti nekateri pogledi na borilne veščine in športe, kjer avtorji na različne načine predstavljajo del mozaika tega obsežnega in nikoli dokončanega področja. Gre za pregled tistega, kar je prisotno v našem prostoru, za opredelitev pojmov borilne veščine in borilni športi, za opise njihovih različnih oblik, za osnovna izhodišča vadbe najmlajših kot neprecenljivega kapitala na področju borilnih športov, za uporabo borilnih tehnik, taktik in sorodnih znanj v slovenski policiji, kot tudi osvetlitev spektakularnih borilnih športov, ki so na nekaterih televizijskih programih vsakodnevni dogodek.

Ker sem vnesel v ta zapis del osebno note, bom tudi zaključil v enakem tonu. Nekdo, ki trenira borilne športe z namenom tekrovati, zmagovati, ima določen čas »trajanja«, tako kot v vsakem tekrovalnem športu. Narava in življenjski procesi imajo svoj cikel – ko si na vrhuncu (ne glede, ali si bil prvak ali ne) in postopno spremembo zmogljivosti. Vsakdo, ki je nekoč treniral, tekrovval, zmagoval, je s svojim udejestvovanjem v teh športih pomemben gradnik prihodnosti mnogih generacij, ki prihajajo, in mnogih, ki bodo borilnim športom posvetili bolj ali manj pomemben del svojega življenja. Ta, če ne vsakodnevno, vsaj nekajkrat na teden »ponovi« udarce, blokade, mete, kakšno kato, tu pa tam »udari« sparing, meditira, vpelje v svoj svet vadbe elemente borilnih veščin, ki jih do tedaj ni poznal, ter doživlja neko skrivnostno harmonijo ritma, ki je v slehernem borilnem športu.